

ZSIGMOND ARANKA

Méltatja: **Pădureț Mónica** képzőművész

Zsigmond Aranka művésznő, textilművészként kezdte pályafutását, de amint a mostani kiállításon is könnyen lehet észlelni, sok más képzőművészeti kifejezési formát is felkarolt és mondhatni hogy mindegyikben otthonosan érzi magát.

A legizgalmasabb sorozatot emelném ki, a “Szimmetriák”-at, amelyek egyben a művésznő legfrissebb és legösszefoglalóbb alkotásai. Ezekben az alkotásokban én azt érzékelem, hogy benne van minden ami Zsigmond Arankának fontos az életben és a művészetben – egy időtlen vizuális napló, egy letisztult vízió a világ szépségeiről, minőségről, kiegyensúlyozottságról, méltóságról, amelyben összegezve van a művész tudása, érzései, értékrendje, fájdalmai, gyötrelmei, művészhite és amelyekben a “főszereplők” az egyensúly és a harmónia. Nekem ezek a fantasztikus színezetű, tökéletes harmóniát árasztó kompozíciók, alkotások azt sugallják, hogy a művész egyensúlyban van saját magával, hogy megtalálta a harmóniát és variálni is képes a végtelenségig. Egy másik fontos jellemzője ezeknek az alkotásoknak az elegáns és ugyanakkor váratlan színösszetételek amelyek a művész kifinomult, nemes ízlését is tükrözik. A szimmetriáiban munkásságának és életútjának szerves összefonódását is látom. A szimmetria nem a legkedveltebb a képzőművészetben, viszont Zsigmond Aranka nagyon érdekfeszítően és sajátosan kezeli ezt a témát, itt is önmagát, érzelmeit fejezi ki. Az érzései megjelenítésekor úgy kísérletezik, hogy mesterkélttség nélkül alakítja ki az absztraktban is saját mondanivalóját.

Nagyon termékeny, ötletes, dinamikus, fáradhatatlanul és folyamatosan új vizuális megoldásokat kereső művész, aki bátran és mondhatni játékos

könnyedséggel kezeli a különböző képzőművészeti szférákat. Azt vallotta egy interjúban hogy nem nevezi saját magát művésznek, hanem tanárnak. Érdekes és megdöbbentő ez az álláspont egy ilyen kaliberű művész részéről mint Zsigmond Aranka. A művészekről már közhellyé vált az, hogy bohém emberek, akik fellegekben járnak, esetleg nem is lehet rájuk számítani a mindennapi életben. Zsigmond Arankáról pont az ellenkezőjét lehet mondani, talán már csak azért is, mert sokáig gyerekeket, fiatalokat oktatott, és nem csak a műterem zárt keretein belül alkotott átszellemülten, elszakadva a külvilágtól.

Erős, lényeges üzenetek szivárognak ki minden alkotásából. Semmi nem csupán csak esztétika. Valahol az alkotások szellemében érzékeltetni lehet az elegáns, méltóságteljes emberi és művészi magatartás nyomait is.

A New York-i évei meghatározóak voltak a művész életében. Ott rátekintést kapott a nagyvilágra, annak gyönyörűségeire, ahol megértette, átérezte az egyetemesség fontosságát és varázsát.

Zsigmond Aranka nem követ és nem utánoz művészeti irányzatokat, csak ihletődve érzi magát más művészek által. A maga megéléseiből származó üzeneteit több műfajban tolmácsolja, elképesztő könnyedséggel és frissességgel. Falikárpitok, festmények, tus- és ceruzarajzok, karikatúrák, kollázsok, csipkenyomatok, fényképek sorozatai egy roppant dinamikus, határokat nem ismerő, játékos, helyenként humoros, friss és végtelenül kreatív művésztől tanúskodnak.

Széles munkásságának csupán egy kis, de reprezentatív szeletét mutatjuk be itt a bukaresti összeállításon. Gondolom az alkotások energiája és szépsége mindenkire jó hatást képes gyakorolni.

Méltatásom végén Lőrincz Ildikó, művészettörténész által felvázolt életrajzi adatokkal szolgálok:

“A nagybaconi születésű alkotóművész 1967-ben érettségizett a marosvásárhelyi Zene- és Képzőművészeti Líceumban Piskolti Gábor, Nagy Pál és Bordy András tanítványaként, majd 1967–1973 között a

kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Intézet textil szakos hallgatója volt Szentimrei Judit, Bene József, Doina Hordovan irányításával. Ezt követően Székelyudvarhelyen a Művészeti Általános Iskolát választja tanárként, mellette 1981-től a Pedagógiai Líceumban rajzmódszertant is tanít a magyar és román osztályokban a fiatal tanító jelölteknek. 1985-ben a magyarországi Székesfehérvárra költözött, ahol művésztanárként tanított és folyamatosan alkotott. 1986-ban debütált a kaposvári Dunántúli Tárlaton három falikárpittal, 1992-ben alapító tagja volt a Fehérvári Művészek Társaságának, alkotásaival jelentkezett egyéni és csoportos kiállításokon, számos felkérésnek is eleget tett. 14 és fél évet New Yorkban élt, antik szőnyegek restaurálásával foglalkozott, ahol élete legnagyobb művészi élményeit élte meg, és egyben szakmai elismerést, megbecsülést kapott. Tanítványai kérésére még visszatért Székesfehérvárra, ám minden vágya az volt, hogy idős korát Erdélyben töltsse, ami úgy tűnik, megvalósult: 2019-től Székelyudvarhelyen él, ahova hazahozta élete munkásságát, elismeréseit és alkotókedvét, mert most is éppoly szorgalommal alkot, mint pályája során mindvégig”.

KÖSZÖNÖM Zsigmond Aranka Művésznak és embernek hogy megosztja velünk is egyedi világát, érzéseit, élményeit és a Liszt Intézetnek a megtiszteltetést amelyben részesített ennek a kiváló művésznak a bemutatásával.

Pădureț Mónika, képzőművész

Bukarest, 2022 szeptember 20

Expoziția artistei **Zsigmond Aranka** la București

Prezentare **Pădureț Mónica**, artist plastic

Zsigmond Aranka, si-a început cariera ca artist textilist, dar după cum puteți vedea și în actuala expoziție, a îmbrățișat și multe alte forme de expresie artistică în fiecare dintre ele simțindu-se în largul ei, ca acasă cum se spune.

Aș evidenția seria cea mai incitantă, „Simmetrii”, cea mai recentă serie de lucrări făcute după întoarcerea definitivă, în 2019, din New York. Evidențiez această serie deoarece consider că aceste lucrări conțin tot ceea ce este important pentru Zsigmond Aranka în viață și în artă, un jurnal vizual atemporal, o viziune clară asupra frumuseții lumii, calității, echilibrului și demnității, care rezumă cunoștințele, sentimentele, valorile, credința artistică, durerile și zbaterile omului și artistului care ajunge totuși la esențe, prin frumusețe și în care echilibrul și armonia sunt „personajele” principale. Pentru mine, aceste compoziții și lucrări în culori fantastice, care radiază o armonie aproape perfectă sugerează că artistul este în echilibru cu el însuși, că a găsit armonie și este capabil să o varieze la nesfârșit. O altă caracteristică importantă a acestor lucrări este combinația de culori elegante și în același timp neașteptate care reflectă și gustul pentru rafinament și noblețe al artistului. În simetriile sale, văd deasemenea și îngemănarea organică între opera și viața personală a artistei. Simetria nu este cea mai populară în artele vizuale, dar Zsigmond Aranka tratează acest subiect într-un mod foarte interesant și unic, își exprimă și aici trăirile intense, emoțiile umane și estetice deopotrivă. Ea își afișează sentimentele creându-și fără artificii propriul mesaj chiar și în abstract.

Este un artist foarte productiv, cu o imaginație debordantă, dinamică, neobosită și constantă în căutarea de noi soluții vizuale, care se ocupă curajos și jucăuș de diferitele sfere ale artei plastice. Ea a mărturisit într-un interviu că nu se numește artist, ci profesor. Această poziție este pe cât de interesantă, e atât de șocantă venind din partea unui artist de asemenea calibru precum Zsigmond Aranka. Deja a devenit un lucru obișnuit să credem că artiștii sunt oameni boemi care umblă cu capul în nori și, poate, pe care nu se poate conta în viața de zi cu zi. Despre Zsigmond Aranka se poate spune exact opusul, pornind chiar de la faptul că a lucrat cu copiii timp de 33 de ani, a format artiști importanți și nu a creat doar în spațiul retras și spiritualizat al atelierului, izolată de lumea exterioară.

Mesaje puternice, esențiale se revelează în fiecare lucrare. Nimic nu este doar estetic. Undeva, în spiritul lucrărilor, pot fi detectate și amprentele unei ținute umane și artistice elegante și demne.

Anii de la New York au fost hotărâtori în viața artistei. Acolo, i s-a revelat lumea cea mare cu frumusețile și diversitatea ei, unde a înțeles și a simțit importanța și farmecul universalității.

Zsigmond Aranka nu urmează și nu imită niciun curent artistic anume, ci, inspirându-se din propriile experiențe, se exprimă într-un limbaj vizual variat prin diferite tehnici, genuri și tematici: de la tapiserie, la pictură în ulei, desene în creion și tuș, colaje, simetrii fotografiate. Vă prezentăm doar o mică, dar reprezentativă parte din creația sa extinsă. Cred că energia și frumusețea lucrărilor artistei Zsigmond Aranka vor avea un efect benefic asupra tuturor.

Aș încheia cu o succintă trecere în revistă a unor date biografice importante puse laolaltă de criticul de artă Lőrincz Ildikó:

„Zsigmond Aranka, născută în Bățanii Mari (jud. Covasna), absolventă a Liceului de Artă Târgu Mureș, promoția 1967, a fost eleva lui Piskolti Gábor, Nagy Pál și Bordy András. Între anii 1967 și 1973 a urmat cursurile Institutului de Arte Plastice Ion Andreescu din Cluj, secția textile, sub îndrumarea lui Szentimrei Judit, Bene József și Doina Hordovan. După terminarea studiilor, devine profesoară la Școala de Artă din Odorheiu Secuiesc, iar începând cu anul 1981 predă și metodologia artei la Liceul Pedagogic, linia maghiară și română. În anul 1985 pleacă din țară, mutându-se la Székesfehérvár, Ungaria, unde își continuă atât cariera artistică cât și pe cea pedagogică. În 1986 își face debutul în Ungaria, la Expoziția de Artă Transdanubiană din Kaposvár cu trei tablouri. Mai târziu, în 1992, o regăsim ca membru fondator al Societății Artiștilor din Fehérvár. Pe parcursul anilor, lucrările sale au fost prezentate în numeroase expoziții personale și de grup. Timp de 14 ani a lucrat la New York ca restaurator de covoare antice, având parte de cea mai importantă experiență artistică a vieții sale, primind recunoaștere și apreciere profesională. La cererea elevilor săi, se întoarce la Székesfehérvár, însă dorința ei era să-și petreacă bătrânețea în Transilvania. Acesta devine realitate în 2019, când

se stabilește la Odorheiu Secuiesc, unde și-a adus toată opera și unde lucrează cu aceeași sârguință cu care a făcut-o mereu de-a lungul întregii cariere”.

MULȚUMIM artistului și persoanei Zsigmond Aranka pentru că ne-a împărtășit o parte din lumea, sentimentele și experiențele unice ale ei și Institutului Liszt pentru onoarea de a vă putea prezenta acest minunat, extraordinar artist și om deopotrivă.

Pădureț Mónica, artist plastic
București, 20 septembrie 2022